

HRVATSKO KATOLIČKO SVEUČILIŠTE

Odjel za psihologiju

Ilica 242

10 000 Zagreb

KLASA: 602-04/19-11/169

URBROJ: 498-03-02-01-01/2-19-01

Zagreb, 10. listopada 2019.

Na temelju čl. 21. Statuta Hrvatskoga katoličkog sveučilišta – pročišćeni tekst, čl. 3. Pravilnika o diplomskom radu, Stručno vijeće Odjela za psihologiju na 1. sjednici u akademskoj godini 2019./2020., održanoj 9. listopada 2019., donosi

ODLUKU

I.

Stručno vijeće Odjela za psihologiju donosi Posebne upute za pisanje i tehničko opremanje diplomskog rada na Odjelu za psihologiju, koje su sastavni dio ove Odluke.

II.

Posebne upute za pisanje i tehničko opremanje diplomskog rada objavit će se na mrežnim stranicama Hrvatskog katoličkog Sveučilišta.

III.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka, KLASA: 602-04/18-02/05, URBROJ: 498-05-02-18-25 od 18. listopada 2018.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od akademske godine 2019./2020.

PROČELNICA

doc. dr. sc. Ljiljana Pačić-Turk

Dostaviti:

1. Ured prorektora
2. Ured za odnose s javnošću
3. Služba za studentska pitanja
4. Odjel za pravne i kadrovske poslove

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
Z A G R E B
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
Z A G R A B I A

HRVATSKO KATOLIČKO SVEUČILIŠTE
ODJEL ZA PSIHOLOGIJU

POSEBNE UPUTE
ZA PISANJE I TEHNIČKO OPREMANJE
DIPLOMSKOG RADA

1. PRIJAVA DIPLOMSKOG RADA NA OBRASCU "NASLOV I OBRAZLOŽENJE TEME DIPLOMSKOG RADA, IMENOVANJE MENTORA/KOMENTORA I POVJERENSTVA ZA OCJENU I OBRANU DIPLOMSKOG RADA"

U obrazloženju teme potrebno je navesti sažetak rada.

Uz ispunjeni obrazac (D1_Obrascac prijave naslova mentora i povjerenstva) potrebno je priložiti dodatak obrascu (min. dvije, a max. četiri kartice teksta), koji će sadržavati detaljnije obrazloženje teme odnosno istraživanja: kratki uvod, cilj (eve) i probleme istraživanja, kao i detaljni opis planirane metode (sudionici, mjerni instrumenti, postupak) planiranog istraživanja.

2. OPĆE TEHNIČKE UPUTE

- 2.1. Diplomski rad treba biti opsega od 60-80 kartica teksta bez naslovnice, sažetka, priloga i životopisa, pri čemu jedna kartica sadrži 1800 slovnih mjesta uključujući razmake.
- 2.2. Stranice trebaju biti ispisane jednostrano.

3. DIJELOVI DIPLOMSKOG RADA

Diplomski rad treba sadržavati slijedeće dijelove:

- **Sadržaj:** sastoji se od popisa svih poglavlja i potpoglavlja rada, s pripadajućim brojevima stranica.
- **Uvod:** treba slijediti formu lijevka, od općeg prema specifičnom. Na njega ne bi trebalo odlaziti više od jedne trećine ukupnog teksta. Uvod treba sadržavati pregled dosadašnjih spoznaja, najznačajnijih teorija te rezultate prethodno provedenih istraživanja na temu diplomskog rada. Potrebno je i argumentirati relevantnost i nužnost istraživanja provedenog za potrebe diplomskog rada. Na kraju Uvoda, čitatelja treba uvesti u temu rada.
- **Cilj:** potrebno je navesti općeniti cilj ili ciljeve istraživanja.
- **Problemi i hipoteze:** trebaju biti kratko, jasno i jednoznačno navedeni.
- **Metoda:** sastoji se od potpoglavlja: *Sudionici*, *Pribor* i/ili *Mjerni instrumenti* te *Postupak*.

Sudionici – u ovom potpoglavlju treba navesti broj, dob i spol sudionika te sve ostale karakteristike koje su relevantne za istraživanje.

Pribor - neobavezan dio metode u kojem treba navesti svu korištenu aparaturu, primjerice: računalo i monitor (uz osnovne specifikacije), korišteni računalni program za prezentaciju podražaja, uređaj za prikupljanje odgovora (*response box*) ili bilo koji drugi pribor korišten u istraživanju (papir/ olovka, štoperica i sl.). Ukoliko toga nema, može se preskočiti taj odjeljak i opisati korištene mjerne instrumente u poglavlju *Mjerni instrumenti*.

Mjerni instrumenti – u ovom potpoglavlju potrebno je navesti nazive svih korištenih instrumenata na hrvatskom jeziku, a u zagradi nakošeno napisati naziv instrumenta na stranom jeziku ukoliko postoji. Potrebno je navesti autore instrumenata te ukratko

opisati što instrumenti mjere, način davanja odgovora u tim instrumentima, navesti i opisati subskale ako postoje, primjere nekih čestica, način izračunavanja rezultata te mjerne karakteristike instrumenata.

Postupak – u ovom potpoglavlju treba detaljno opisati tijek provođenja istraživanja i sve relevantne čimbenike koji su mogli utjecati na tijek istraživanja. U slučaju eksperimentalnih nacrti, treba navesti uputu koja je dana sudionicima i način na koji su se sudionici dijelili u skupine. Također, trebaju se ukratko opisati svi postupci korišteni u istraživanju kojima se osiguralo udovoljavanje etičkih standarda struke.

- **Rezultati:** trebaju odgovarati na postavljene probleme. U ovom dijelu treba navesti rezultate statističkih obrada. Važno je paziti da prikazi rezultata ne budu redundantni, odnosno da se isti rezultati ne prikazuju i tablično i grafički te da se u tekstu ne pišu sve informacije koje su prikazane u tablicama.
- **Rasprava:** sadržava detaljnije komentare rezultata i hipoteza koji se povezuju s teorijom te istraživanjima drugih autora. U ovom dijelu treba navesti i prednosti i nedostatke vlastitog istraživanja te smjernice za buduća istraživanja. U raspravi se ne navode statistički podatci koji su već prikazani u Rezultatima.
- **Zaključak:** sadržava odgovor na postavljene probleme i hipoteze.
- **Literatura:** sadržava sve reference koje su navedene u tekstu. U daljnjem tekstu nalaze se upute za adekvatno navođenje literature.
- **Prilozi:** psihologijski mjerni instrumenti korišteni u istraživanju.
- **Životopis:** treba sadržavati podatke o datumu i mjestu rođenja studenta, školovanju i usavršavanju, poznavanju stranih jezika te podatke o drugim vještinama, aktivnostima i znanjima relevantnim za profesionalni razvoj. Opseg životopisa iznosi do jedne kartice teksta.

4. PRIKAZIVANJE PODATAKA U TABLICAMA, GRAFOVIMA I SLIKAMA

Tablice, grafovi i slike trebaju se nalaziti unutar teksta te se numeriraju u kontinuitetu arapskim brojevima. Ukoliko izvorni podatci ne pripadaju autoru, autor mora navesti izvor podataka.

4.1. Tablice

Uz to što svaka tablica treba biti numerirana u kontinuitetu arapskim brojevima, ona treba imati i naslov. Naslov tablice treba biti kratak i jasan, te on treba biti iznad tablice i centriran. Oznaka „Tablica“ i broj tablice ne pišu se nakošenim znakovima te se iza broja piše točka. Naslovi tablica pišu se nakošeno. Prored teksta u naslovu tablice je 1 (ne 1,5 kao u ostalom tekstu), a veličina naslova i sadržaja tablice je 11 kao u ostatku teksta. Ukoliko je potrebno, tablica može biti manjeg fonta.

Sve tablice u tekstu moraju biti oblikovane na isti način i pri tome treba izbjegavati okomite crte u tablicama. Tablice su centrirane na sredini stranice.

Tablice trebaju biti jasne, a statističke vrijednosti koje se nalaze u njima trebaju biti prikazane na logičan način. Na primjer, prvo treba prikazati aritmetičku sredinu pa onda standardnu devijaciju.

Statistička značajnost, kada se prikazuje u tablici, navodi se dvojako. Jedan način je navesti točni iznos p vrijednosti zaokružen na dva ili tri decimalna mjesta. Iznimno, u slučaju kada je p vrijednost manja od 0,001 tada se vrijednost navodi ovako: $p < 0,001$. Međutim, kada tablica to zahtjeva, moguće je prikazati značajnost i na drugi način, tako da se statistička značajnost istakne s jednom ili dvije zvjezdice, ovisno o razini značajnosti uzetoj u obzir ($* p < 0,05$ ili $** p < 0,01$). U tablici, pored vrijednosti se napiše zvjezdica(e), a ispod tablice treba navesti legendu ili napomenu što zvjezdice znače. Dakle, ispod tablice trebalo bi pisati: $* p < 0,05$ ili $** p < 0,01$. Za pisanje legende ili napomene koristi se font veličine 10 i prored 1.

Kada se želite referirati na tablice, tada se u tekstu rada navodi ovako: „vidi Tablicu 3“ ili „u Tablici 3 prikazano je...“.

Primjer dobrog tabličnog prikaza:

Tablica 1. *Deskriptivni podatci za varijable korištene u istraživanju*

	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	Raspon	
				Stvarni	Mogući
Dob	386	16,1	0,8	14-17	
Materijalne prilike u obitelji	390	3,27	0,63	1-5	1-5
Ekstraverzija	385	11,45	2,66	3-15	3-15
Emocionalna stabilnost	378	9,09	2,99	3-15	3-15
Savjesnost	385	9,09	2,78	3-15	3-15
Ugodnost	379	11,66	2,17	6-15	3-15
Intelekt	387	9,51	2,53	3-15	3-15

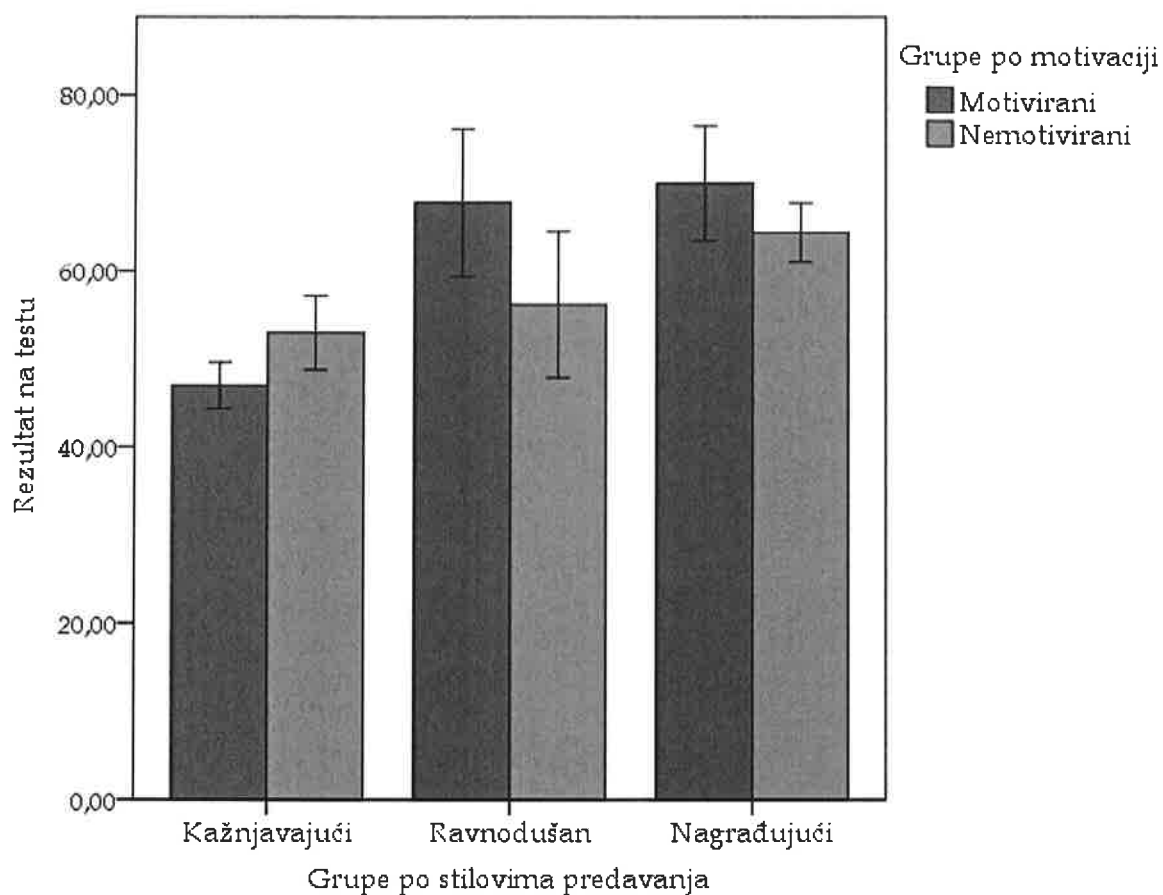
4.2. Grafički prikazi

Svaki grafički prikaz mora imati redni broj i naslov te po potrebi i legendu. Grafički prikaz i njegov naslov trebaju biti jasni.

Grafički prikaz označava se nazivom „Slika“. Redni broj i naslov grafičkog prikaza (slike) nalazi se ispod grafičkog prikaza. Oznaka „Slika“ i redni broj grafičkog prikaza ne pišu se nakošeno dok se naslov grafičkog prikaza piše nakošeno. Veličina fonta iznosi 11, a prored 1 (isto vrijedi i za tablice). Grafički prikaz i njegov naslov trebaju biti centrirani na stranici.

Kada se želite referirati na slike, tada se piše ovako: „vidi Sliku 1“ ili „na Slici 1“.

Primjer dobrog grafičkog prikaza:

Slika 1. Uspjeh na ispitu motiviranih i nemotiviranih studenata s obzirom na stil predavanja

4.3. Statistički simboli i statističke vrijednosti

Svi statistički simboli, osim slova grčkog alfabeta, pišu se nakošeno u tablicama i u tekstu.

Ukoliko se statistički simboli koriste u tekstu, moraju sadržavati sve potrebne informacije koje će omogućiti čitatelju da u potpunosti razumije tekst.

Dakle, prilikom provedbe analize varijance, rezultate treba pisati $F(2,177) = 6,30; p = 0,002$, pri čemu 2 i 177 označavaju stupnjeve slobode.

Kada se provodi t -test, rezultati se u tekstu označavaju ovako: $t(175) = -1,909; p = 0,058$, pri čemu broj 175 predstavlja stupnjeve slobode.

Kada se računa Pearsonov koeficijent korelacije, tada se rezultati pišu ovako: $r = -0,43$; $p = 0,028$.

Prilikom interpretiranja rezultata hi-kvadrat testa, rezultati se pišu ovako: $\chi^2 (4) = 4,238$; $p = 0,375$, pri čemu 4 predstavlja stupnjeve slobode.

Prilikom navođenja p vrijednosti u tekstu, potrebno je pisati točan iznos vrijednosti, kao što je to prikazano gore u primjeru.

Kod pisanja decimalnih vrijednosti koristi se zarez što je drugačije od APA (engl. *American Psychological Association*) stila citiranja, ali je sukladno pravopisu hrvatskog standardnog jezika.

Popis najčešće korištenih statističkih vrijednosti i njihovi simboli:

- aritmetička sredina - M
- standardna devijacija - SD
- minimalna, maksimalna vrijednost - min, max
- ukupan broj sudionika u istraživanju - N
- broj sudionika u poduzorku - n
- z -vrijednost - z
- vjerojatnost - p
- stupnjevi slobode - df
- Pearsonov koeficijent korelacije - r
- Spearmanov (rang) koeficijent korelacije - r_s
- point-biserijalni koeficijent korelacije - r_{pb}
- koeficijent multiple korelacije - R
- standardizirani koeficijent u multiploj regresiji - β
- t -test - t
- F -omjer u analizi varijance - F
- hi-kvadrat test - χ^2
- Cronbachov koeficijent unutarnje konzistencije - α
- Cohenov d - d

5. NAVOĐENJE LITERATURE

Korištena literatura navodi se u tekstu i u popisu literature na kraju diplomskog rada. Sve što se navodi u tekstu treba biti navedeno i u popisu literature i obrnuto.

Prilikom citiranja literature potrebno je koristiti APA stil citiranja.

Redoslijed referenci treba pisati abecednim redom, prema prezimenu prvog autora, bez rednih brojeva. Ukoliko isti autor ima više referenci, prvo se pišu one koje su starijeg datuma.

Ukoliko isti autor(i) imaju više referenci koje su napisane iste godine, tada uz godinu pridružite i slovo (Berk, 2002a; Berk, 2002b) kako u popisu literature, tako i u tekstu.

Struktura pisanja pojedine reference ponešto je drugačija, ovisno o vrsti izvora (npr. knjiga, znanstveni rad i sl.) što će biti prikazano dalje u tekstu.

Navođenje sekundarnih referenci bi trebalo izbjegavati kada god je to moguće.

Ukoliko je referenca duža od jednog reda, tekst u ostalim redovima se uvlači za 1 cm, kao što je prikazano dalje u tekstu. Prored unutar pojedine reference je 1, a između referenci treba biti razmak.

5.1. Navođenje literature u tekstu

Primjeri navođenja literature u tekstu:

Ljutnja također kod ljudi podiže osjećaj kontrole (Lerner i Keltner, 2001).

Berk (2002) navodi da u srednjem djetinjstvu društvo vršnjaka postaje sve važniji kontekst razvoja djeteta.

Postoji barem pet emocija: ljutnja, strah, gađenje, žalost i uživanje (Ekman, 1992, 1994).

Intenzivno školsko mentoriranje poboljšava njihovo školsko postignuće i prihvaćanje od strane vršnjaka (O'Neil i sur., 1997).

Dok djece rade na zajedničkim projektima i pomažu svojoj zajednici, ona napreduju u socijalnoj i moralnoj zrelosti (Killen i Nucci, 1995; Vandell i Shumow, 1999).

Ukoliko prilikom navođenja literature u tekstu, navodite dvije ili više referenci, kao što je to učinjeno u primjeru iznad, tada ih trebate poredati prema abecednom redu.

a. Navođenje autora s istim prezimenom

Ako autori imaju isto prezime, onda se dodaje i inicijal imena, npr. (Šakić, V., 1991; Šakić, M., 2009).

b. Navođenje više radova istih autora

Ako isti autor(i) ima(ju) više radova, tada se u popisu referenci prvo navodi rad koji je prvi izdan.

U popisu referenci, prvo se navodi rad autora kojeg je sam napisao, a onda rad autora u koautorstvu. Npr.

Alleyne, R. L. (2001).

Alleyne, R. L. i Evans, A. J. (1999).

Radovi s istim prvim autorom i različitim drugim ili sljedećim autorima navode se abecednim redom prema prezimenu drugog ili sljedećeg autora.

Radovi istih autora koji su napisani iste godine u popisu referenci navode se prema abecednom redu naslova rada, a pored godine izdavanja se upiše malo slovo *a*, *b*, *c* i sl. Kada se navodi referenca u tekstu, također se uz godinu piše i slovo.

Baheti, J.R. (2001a). Control...

Baheti, J.R. (2001b). Roles of...

c. Doslovno citiranje

Ako se iz nekog objavljenog izvora doslovno prepisuje dio teksta, onda taj citat treba staviti u navodnike i napisati na kojoj stranici se nalazi.

Primjer:

„Razvoj percepcije i spoznaje u dojenačkoj dobi utire put jednoj izvanrednoj čovjekovoj sposobnosti - jeziku" (Berk, 2008; str. 164).

d. Navođenje sekundarnih referenci u tekstu

Kada se o nekom istraživanju navodi posredno, odnosno, kada nemate originalno istraživanje već o tom istraživanju doznajete posredno iz neke druge publikacije tada treba navesti ime(na) autora rada i godinu te ime(na) autora i godinu publikacije u kojoj je informacija pronađena.

Primjer:

Autoritativno roditeljstvo je povezano sa samokontrolom, ustrajanjem na zadatku, spremnosti na suradnju i dobrim školskim postignućem (Baumrind i Black, 1967; prema Berk, 2008).

ili

Baumrind i Black (1967; prema Berk, 2008) su pronašli da je autoritativno roditeljstvo povezano sa samokontrolom, ustrajanjem na zadatku, spremnosti na suradnju i dobrim školskim postignućem.

Napomena: U popisu literature navodi se samo ona publikacija koju ste čitali i koja je bila dostupna, odnosno ona iz koje ste doznali o istraživanju citiranih autora. U gore navedenom primjeru, u literaturi se citira samo publikacija autorice Berk iz 2008. godine.

Točnije, u popisu literature bit će navedeno ovako:

Berk, L. E. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

e. Navođenje publikacije s većim brojem autora

Ako publikacija ima od 3 do 5 autora, tada se kod prvog navođenja u tekstu trebaju napisati prezimena svih autora, a u sljedećim navođenjima samo prezime prvog autora te dodatak „i sur.“

Primjer:

Kada se spominju prvi put u tekstu, treba pisati (Vizek Vidović, Vlahović-Štetić, Rijavec i Miljković, 2003).

Svaki sljedeći put kada se referenca spominje, treba pisati ovako: (Vizek Vidović i sur., 2003).

Ukoliko publikacija ima više od pet autora, tada se pri prvom i pri svakom kasnijem navođenju navodi samo prezime prvog autora i dodaje se nastavak „i sur.“.

f. Navođenje publikacije kada je autor ustanova ili institucija

Kada je autor rada neka ustanova ili organizacija, obično citiramo ime te ustanove u cijelosti, nakon prvog citiranja ga možemo skratiti ili pisati već postojeći uvriježeni akronim.

Primjer:

Američka psihijatrijska organizacija (1952) u prvom izdanju Dijagnostičkog i statističkog priručnika mentalnih poremećaja uvodi novi dijagnostički poremećaj nazvan „velika stresna reakcija“.

g. Navođenje zakona u tekstu

Psiholog je obavezan obavljati psihološku djelatnost prema Kodeksu etike psihološke djelatnosti (Zakon o psihološkoj djelatnosti, NN 47/2003, čl. 20).

6.2. Popis referenci (u dijelu Literatura)

Primjer dobrog izgleda popisa literature:

Atkinson, M., Zibin, S. i Chuang, H. (1997). Characterizing quality of life among patients with chronic mental illness: A critical examination of the self-report methodology. *The American Journal of Psychiatry*, 154, 99-105.

Begić, D. (2011). *Psihopatologija*. Zagreb: Medicinska Naklada.

Bleich, A., Koslowsky, M., Dolev, A. i Lerer, B. (1997). Post-traumatic stress disorder and depression. An analysis of comorbidity. *British Journal of Psychiatry*, 170, 479-482.

Boscarino, J. A. (1997). Diseases among men 20 years after exposure to severe stress: implications for clinical research and medical care. *Psychosomatic Medicine*, 59, 605-614.

a. Članci u časopisu

Prezime(na) autora, inicijal imena. (godina izdavanja). Naslov rada. *Naslov časopisa*, volumen časopisa, (broj), stranice.

Primjer:

Stiles, J. (2001). Neural plasticity in cognitive development. *Developmental Neuropsychology*, 18, 237-272.

Stith, S. M. i Farley, S. C. (1993). A predictive model of male spousal violence. *Journal of Family Violence*, 8, 183-201.

Napomena: Prilikom citiranja znanstvenih članaka koji su napisani engleskim jezikom, naziv znanstvenog članka piše se kao i na hrvatskom jeziku što znači da je samo početna riječ pisana velikim slovom. Međutim, naziv časopisa u kojem je znanstveni članak izdan piše se točno onako kako se časopis zove. Na primjer: *Journal of Social and Personal Relationships*.

b. Knjige

Prezime(na) autora, inicijal imena. (godina izdavanja). *Naslov knjige*. Grad izdavanja: Ime izdavača.

Primjer:

Stodolsky, S. S. (1988). *The subject matters*. Chicago: University of Chicago Press.

Berk, L. E. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S. (2004). *Dječja psihologija – moderna znanost*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Napomena: Prilikom citiranja knjiga kojima su naslovi napisani engleskim jezikom, naziv knjige se piše kao i na hrvatskom jeziku što znači da je samo početna riječ pisana velikim slovom.

c. Poglavlje u knjizi

Prezime autora, inicijal imena. (godina izdavanja). Naslov poglavlja u knjizi. U inicijal(i) imena, prezimena (ur.), *naslov knjige ili zbornika*, (stranice). Grad izdavanja: Ime izdavača.

Primjer:

Stipek, D. (1995). The development of pride and shame in toddlers. U J. P. Tangney i K.W. Fisher (ur.), *Self-conscious emotions*, (str. 237-252). New York: Guilford.

Rimac, I. i Milas, G. (2005). U traženju agensa demokratskog razvoja. U J. Baloban (ur.), *U potrazi za identitetom: Komparativan studija vrednota: Hrvatska i Europa*, (str. 85-114). Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.

d. Doktorske disertacije, magisteriji, diplomski radovi

Prezime autora, inicijal imena. (godina obrane). *Naslov rada*. Neobjavljena doktorska disertacija/magisterij/diplomski rad, naziv sveučilišta.

Primjer:

Merkaš, M. (2012). *Uloga obitelji u razvoju socijalne kompetencije adolescenata*. Neobjavljena doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu.

Vrselja, I. (2013). *Provjera teorije delikvencije s ranim i kasnim početkom*. Neobjavljena doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu.

e. Elektronički izvori

Prezime autora, inicijal imena. (godina izdanja). Naslov rada. Datum pribavljanja, Internet adresa.

Primjer:

Hrvatski zavod za zapošljavanje (2015). Godišnjak. Pribavljeno 3.12.2015. s adrese http://www.hzz.hr/UserDocsImages/HZZ_Godisnjak_2014.pdf.

Ako ne postoji autor, tada treba pisati ovako:

Naslov (godina). Pribavljeno 10.11.2015. s adrese <http://.....>

Primjer:

Izvešće o radu pravobraniteljice za djecu (2014). Pribavljeno 3.12.2015. s adrese http://www.dijete.hr/index.php/hr/izvjemainmenu-93/izvjeo-radu-pravobranitelja-za-djecu-mainmenu-94/doc_view/462-izvjee-o-radu-pravobraniteljice-za-djecu-za-2014-godinu.raw?tmpl=component.

Ako ne postoji godina objave, tada treba pisati ovako:

Autor (n.d.). Naslov. Pribavljeno 10.11.2015. s adrese <http://.....>

ili

Naslov (n.d.). Pribavljeno 11.9.2015. s adrese <http://....>

Navođenje ovakvih izvora trebalo bi izbjegavati što je više moguće.

f. Pravni izvori

Ime zakona. Narodne novine, br. broj(evi) zakona.

Primjer:

Zakon o radu. Narodne novine, br. 93/2014.

Zakon o psihološkoj djelatnosti. Narodne novine, br. 47/2003.

Ove Upute primjenjuju se od akademske godine 2019./2020.